

In Signaal- #3 - 2012

De Burger in de Lead

De overgang van een centrale (fossiele) energievoorziening naar een duurzame, meer decentrale energievoorziening ontwikkeld een heel eigen dynamiek. Er is geen duidelijke regie meer, maar er gebeurt wel heel veel. De centrale overheid, die traditioneel sturing gaf (of zou moeten geven) aan de energietransitie, heeft zich de laatste jaren zeer op de achtergrond gehouden- met uitzondering van een uitgesproken voorkeur voor kolen en kernenergie in combinatie met een substantieel deel import van duurzame energie in de toekomst. De energiesector zelf kent inmiddels vele schakeringen, van puur duurzaam tot sterk fossiel en centraal gericht. Netbeheerders, nog steeds onder publiek eigendom, zoeken de grenzen van nieuwe mogelijkheden en lijken zich voor te bereiden op een veel meer decentrale en duurzame energiehuishouding net zoals veel gemeenten en provincies (de belangrijkste aandeelhouders van de netbedrijven). Maar het meest opvallend is de rol van de initiatiefrijke burger in dit proces.

Door het hele land zien we steeds meer initiatieven ontstaan van individuen of groepen van burgers (en soms ook bedrijven) die de overgang naar een decentrale duurzame energievoorziening zelf organiseren en niet langer wachten. Zonder een centrale regie zijn grote groepen in de samenleving zich aan het voorbereiden of al bezig om zelf duurzame energie op te wekken of dat te organiseren rondom lokale wind-, biomassa-, wko- en zonne-energieprojecten. Dit fenomeen is nieuw op de schaal waarop het zich voordoet en is een zeer duidelijk signaal dat de burger in de samenleving veel meer ambitie en initiatief heeft dan onze huidige generatie politieke bestuurders. Een treffende illustratie vormt de wijze waarop binnen het lenteakkoord, als een duveltje uit een doosje, een nieuwe PV subsidie ontsprong waar niemand op zat te wachten in plaats van een regeling voor duurzame warmte waar een grote behoefte aan is. Gevolg voor de sector is dat de gestage (ongesubsidieerde) groei van PV in de samenleving ruw werd verstoord en bedrijven opnieuw te maken kregen met een stagnatie in omzet van 2 belangrijke maanden. Het vervolg laat zich raden- straks is de pot weer leeg en breekt de volgende periode van stagnatie aan. De burger kan dit niet meer volgen en raakt vervreemd. Het is daarom geen wonder dat burgers zelf initiatieven gaan nemen om gevoelsmatig los te komen van de traditionele energievoorziening en alle wispelturigheid van de laatste jaren. Alleen al daarom zal de beweging naar een decentrale energievoorziening sterk bottum-up ontwikkelen. Zowel de traditionele als de duurzame energiesector moeten zich dit realiseren en zich hierop in gaan stellen.

Verduurzaming van de energievoorziening groeit uit naar een maatschappelijk thema waar de burger in de lead is. Politieke partijen doen er goed aan om hiernaar te luisteren en het onderwerp hoger op de politieke agenda te plaatsen. Net zoals het ook goed zou zijn de “groene” woordvoerders binnen de nieuwe fracties op verkiesbare plaatsen te zetten onder het motto: Burgers, Bedrijven en Overheid tezamen- na 12 september vol energie naar een duurzame energiehuishouding.

Teun P.Bokhoven (Voorzitter Duurzame Energie Koepel)